

Gyáni Gábor (Budapest, Magyar Tudományos Akadémia Bölcsészettudományi Kutatóközpont Történettudományi Intézete): *Flânerie (kószálás): a várostörténet kulcsfogalma*

Képeket (fényképeket) szemlélve nyomban feltűnik a modern (a 19. századi) európai nagyvárosok utcai életét uraló tömeg látványa, a kószálók korabeli nagy serege. A kószálás, ahogy az eredeti francia kifejezés (flâneur) is sugallja, a középosztályi férfi (és némileg a családi) nyilvános élet cselekvésbeli megnyilvánulása. Ennek a nyilvános városi életnek (újszerű térhasználatnak) a modern tapasztalatát Charles Baudelaire, a nagyvárosi élet „festője” öntötte versprózai formába. A 20. században a filozófus Walter Benjamin fogalmazta át a jelenséget társadalom- és mentalitástörténeti elbeszélésbe. Évtizedekkel később pedig Richard Sennett és Marshall Berman tette meg a flâneurie-t a modernitás és a nagyvárosiasság paradigmájává. A fogalom újabb tudományos diskurzusát kívánom előadásomban áttekinteni.